

Asia: VN/17361/2021

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi valtionavustuksesta eräisiin julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon covid-19-kustannuksiin

Lausunnonantajan lausunto - Asetusta koskevat kysymykset

1. Onko avustuksen määräytymistä ja laskentatapaa koskevat lähtökohdat mielestänne perusteltuja ja tarkoituksenmukaisia? (Erityisesti: avustuksen määräytyminen laskennallisesti toiminnan volyymin kuvaavien tietojen perusteella, yksikkökorvauksen tason määrittämistä koskevat periaatteet, mahdollisuus harkinnanvaraiseen lisäavustukseen)

Virtain kaupunki pitää perusteltuna sitä, että valtio korvaa mahdollisimman kattavasti koronasta aiheutuneet välittömät kustannukset. Korvaustavan tulee olla sellainen, että se mahdollistaa kustannusten riittävän kompensaation niiden maksajille, mutta samalla aiheuttaa hakijoille mahdollisimman vähän hallinnollista taakkaa.

Esityksessä ehdotetaan, että avustus määritettäisiin pääosin laskennallisin perustein. Laskennallisena myönnettävä avustus ei aiheuta hakijoille merkittävää hallinnollista työtä. Laskennallisen perusteen täytyy kuitenkin olla sellainen, että se huomioi toimintojen järjestämisen kustannusrakenteen alueelliset erot. Keskimääräisten kustannusten käyttäminen ei välttämättä tuo esille alueellisia eroja esim. kunnissa, joissa etäisyydet ovat pitkät ja mm. näytteiden ja rokotteiden kuljettamisen yksikkökustannukset voivat nousta korkeiksi.

Kunnille ja kuntayhtymille on aiheutunut välillisiä menoja pandemiasta johtuen mm. toiminnan tehottomuutena, kun henkilöstöä on täytynyt siirtää normaaleista työtehtävistä näytteiden ottoon, rokottamiseen ja jäljitykseen. Tämä näkyy mm. ylityökorvausten ja hoitovelan kasvuna sekä maksutuottojen alenemisena.

2. Onko avustuksen saajatahoa koskeva sääntely (3 §) toimivaa? Jos ei, miten muuttaisitte sitä?

Ei

Kommentit

Korvausten hakeminen tulisi mahdollistaa laajemmin myös sairaanhoitopiireille toteutuneiden kulujen mukaan, jotta niille kertyvä alijäämä ei tulisi myöhemmin kuntien maksettavaksi.

3. Onko testaukseen myönnettävää avustusta koskeva sääntely (5 § ja 9 §) toimivaa? Jos ei, miten muuttaisitte sitä?

Ei

Kommentit

Kaavamaisesti määritelty korvaus ei huomioi riittävästi alueellisia eroja, joita voi aiheutua pitkien välimatkojen tai alhaisemman asukasmäärän vaikutuksesta volyymeihin.

Mitä tekijöitä valtionapuviranomaisen tulisi mielestänne erityisesti huomioida testauksen yksikkökorvausta määrittäessään?

Isoissa kaupungeissa testauksen yksikköhinta saattaa olla merkittävästikin alhaisempi suuren volyymin ja lyhyempien etäisyyksien johdosta kuin pienemmissä kunnissa, joissa on ylläpidettävä riittävää testausvolyyymia, vaikka testimäärät saattavat vaihdella paljonkin ja näytteitä joudutaan kuljettamaan analysoitavaksi pitkiäkin matkoja. Nämä tekijät tulee huomioida yksikkökorvausta määrittäessä.

4. Onko jäljittämiseen myönnettävää avustusta koskeva sääntely (6 § ja 9 §) onnistunut? Jos ei, miten muuttaisitte sitä?

Ei

Kommentit

Jäljittämisen osalta avustuksen myöntämisperusteena on kuntakohtainen tartuntojen määrä. Tartuntamäärä ei kuitenkaan korreloi jäljittämiseen liittyvien kustannusten kanssa. Jäljittäjille on mm. maksettu varallaolokorvausta viikonloppuina, mutta kunnassa tartuntojen määrä on voinut olla verrattain alhainen koko epidemian ajalla. Pienemmillä paikkakunnilla jäljittäjät ovat tehneet työtä muun työn ohella, jolloin muu työ on kärsinyt.

Mitä tekijöitä valtionapuviranomaisen tulisi mielestänne erityisesti huomioida jäljittämisen yksikkökorvausta määrittäessään?

-

5. Onko rokottamiseen myönnettävää avustusta koskeva sääntely (7 § ja 9 §) toimivaa? Jos ei, miten muuttaisitte sitä?

Kyllä

Kommentit

Pääperiaatteiltaan kyllä. Yksikköhintakorvauksen määrittämisessä tulisi kuitenkin huomioida alueelliset erot. Rokotteiden saaminen pienempiin kuntiin on vaihdellut suuresti ja rokotteiden kuljettamisen yksikkökustannukset ovat tämän johdosta voineet välillä nousta korkeiksi, kun kerrallaan on saatu vain vähän rokoteannoksia. Myös henkilökunnan varaaminen rokottamiseen on tämän johdosta ollut haasteellista ja aiheuttanut lisäkustannuksia toiminnan tehottomuuden kautta. Myös välillisiin kustannuksiin kuten mm. lehti-ilmoitteluun rokotuksiin liittyen on saattanut kulua rokotusmäärään suhteutettuna merkittävästikin rahaa. Rokotuksia on myös suoritettu paljon iltaisin ja viikonloppuisin, minkä johdosta kustannuksia on aiheutunut lisä- ja ylityökorvauksista.

Mitä tekijöitä valtionapuviranomaisen tulisi mielestänne erityisesti huomioida rokottamisen yksikkökorvausta määrittäessään?

Yksikkökorvausten määrittämisessä tulisi huomioida myös välilliset kustannukset.

6. Onko hoidon kustannuksiin myönnettävää avustusta koskeva sääntely (8 § ja 9 §) toimivaa? Jos ei, miten muuttaisitte sitä?

Ei

Kommentit

Asetus ei huomioi sosiaalihuollossa esim. kotihoidossa ja tehostetussa palveluasumisessa aiheutuneista asiakkaiden karanteeneista aiheutuneita kustannuksia. Kaikki koronakustannukset eivät kohdistu vain terveydenhuoltoon.

Mitä tekijöitä valtionapuviranomaisen tulisi mielestänne erityisesti huomioida covid-19-taudin hoidon yksikkökorvausta määrittäessään?

Tulisi huomioida myös muussa kuin terveydenhuollossa aiheutuneet kustannukset.

7. Onko harkinnanvaraista osaa koskeva sääntely (11 §) toimivaa? Jos ei, miten muuttaisitte sitä?

Ei

Kommentit

11 § 1. kohdan tehottomuutta voi olla hankala määritellä, koska tehottomuutta ilmenee väistämättä. Mm. testaushenkilökunnan työvuoroja suunniteltaessa ei voida tietää paljonko testejä tullaan ottamaan. Testimäärät ovat kuukausittain vaihdelleet merkittävästi. Aikaisemmin on myös viitattu haasteisiin rokotteiden saatavuudessa etenkin alussa, jolloin työvuorosuunnittelussa aiheutuu väistämättä tehottomuutta, jolle palvelujen järjestäjä ei mahda mitään.

8. Onko avustushaun aikataulua koskeva sääntely (13 §:ssä) toimivaa? Jos ei, miten muuttaisitte sitä?

Kyllä

Kommentit

Aikataulu on periaatteessa hyvä. Avustuskauden ja avustushakemuksen jättöajankohdan välille on kuitenkin jäätävä riittävästi aikaa tiedon keräämiseen

9. Mitä muuta haluaisitte lausua asetusluonnoksesta?

-

Covid-19-testaus

1. Mikä on yhden PCR-testin kustannus, kun ottaa huomioon näytteen oton, näytteen kuljettamisen sekä sen analysoinnin kustannukset?

100-149e

2. Mikäli arvioitte alueenne keskimääräisien kustannuksien olennaisesti poikkeavan STM:n keskimääräisestä covid-19 testauksen arviosta (80-90 euroa/testi), mitkä erityispiirteet vaikuttavat arvionne mukaan tähän?

Alhaiset volyymit sekä näytteiden kuljettaminen viikonloppuisin. Näytteenottoon on varattava aina vähintään yhden henkilön työpanos ja kuukausitasollakin vain tarkasteltuna vain muutamana kuukautena testausmäärät ovat olleet lähellä täyttä kapasiteettia.

Mikä on alueenne lisäkustannusten prosentuaalinen osuus covid-19 testauksen kokonaiskustannuksesta?

41-60 %

4. Pystyttekö toimittamaan valtionavustushakemuksen yhteydessä luotettavan tiedon hakijan kustannusvastuulle jääneiden covid-19-testien määrästä vuodelta 2021?

Kyllä

Covid-19-tartuntojen jäljittäminen

5. Kuinka paljon yhden todetun tautitapauksen aiheuttamat jäljityskustannukset ovat alueellanne olleet (kokonaisaika, sis. odotusajat/tartunta) vuoden 2021 osalta?

-

6. Mikäli arvioitte alueenne keskimääräisien kustannuksien poikkeavan olennaisesti STM:n keskimääräisestä jäljittämisen arviosta (310-320 euroa/tartunta) mitkä erityispiirteet vaikuttavat arvionne mukaan tähän?

-

Mikä on alueenne lisäkustannusten prosentuaalinen osuus jäljityksen kokonaiskustannuksesta?

-

Rokottaminen covid-19-tautia vastaan

8. Kuinka paljon yhden rokotustapahtuman tuottaminen on alueellanne maksanut kaikki kulut mukaan luettuina? (Ajanvaraus, materiaalit, pistos)

En osaa sanoa

9. Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen, että vähemmän kuin kuusi tai enemmän kuin kuusitoista euroa, mitkä erityispiirteet vaikuttavat arvionne mukaan tähän?

-

Mikä on alueenne lisäkustannusten prosentuaalinen osuus covid-19 rokottamisen kokonaiskustannuksesta?

-

11. Pystyttekö toimittamaan valtionavustushakemuksen yhteydessä luotettavan tiedon yksityisille toimijoille luovutetuista rokoteannoksista, joiden kustannukset eivät ole jääneet hakijan vastuulle?

-

Covid-19-taudin sairaalahoito

Mikä on alueenne lisäkustannusten prosentuaalinen osuus covid-19 potilaan hoidon kokonaiskustannuksesta?

-

13. Pystytkö toimittamaan valtionavustushakemuksen yhteydessä luotettavan tiedon perusterveydenhuollon vuodeosastolla covid-19-diagnoosilla hoidettujen potilaiden määrästä?

Kyllä

Jaatinen Kaisa
Virtain kaupunki - Virtain kaupunki, kaupunginjohtaja